

I això que...

Com a element de relació o d'enllaç entre les oracions que expressen accions entre les quals existeix una oposició, una incompatibilitat, una contradicció, etc., en un grau més o menys elevat, hi ha les conjuncions adverbatives i concessives, separades per uns límits segurament poc definits. I, a més d'aquestes conjuncions, hi ha les locucions conjuntives —és a dir, els conjunts de mots que fan l'ofici d'una conjunció— de les quals les gramàtiques solen indicar unes llistes més o menys extenses. Són sempre, però, llistes incompletes per definició. L'expressió popular o, si es vol, dit altrament, la pràctica i l'ús de l'idioma, han anat creant una sèrie de maneres de dir, a les quals podem conferir una categoria gramatical, és a dir, el valor d'una locució, però que revestint la forma de perifrasis molt planeres i espontànies, resulten difícils de catalogar si no és escoltant amb l'orella molt atenta el parlar popular o rastrejant amb no menys atenció els textos on aquest parlar es veu fidelment reflectit.

Consultem el *Diccionari català-francès i francès-català* de Carles i Rafael Castellanos i hi cerquem les equivalències catalanes que proposa per a la conjunció francesa «pourtant» (que tothom qui té unes nocions elementals de francès sap que no és cap consecutiva, equivalent al nostre *per tant*, sinó que marca una idea d'oposició). Les equivalències proposades són *malgrat tot, amb tot, amb tot i això, tot i que, tanmateix, nògensme-*

nys. No es pot pas dir que el consultant no se senti servit. Però és que el nostre llenguatge col·loquial no recorre, a més, a d'altres solucions, en tots els casos en què el francès fa servir «pourtant»? En frases independents com «Et, pourtant, on vous l'avait dit» o bé «Il était pourtant au courant», que no tenen sinó un lligam lògic amb una altra oració precedent, cap de les solucions indicades no ens acaba de semblar prou satisfactòria per a traduir-les a un català planer i col·loquial. Fent una composició de lloc, és a dir, imaginant una situació real, en un context lingüístic adequat, en què hom hagués de dir l'equivalència catalana d'aquelles frases, no ens costa gaire de trobar una solució convincent, que no sabem veure recollida a les gramàtiques ni als diccionaris: *I això que us ho havíem dit, I això que n'estava al corrent*.

Com hem dit, aquestes solucions gramaticals no catalogades als repertoris corresponents s'han de trobar en el bon llenguatge popular o en els textos que els recullen. Hem fet la prova de cercar aquesta expressió conjuntiva en un text que recull el parlar col·loquial autèntic. Hem escollit *La febre d'or*, de Narcís Oller, i no ens ha calgut escarrassar-nos-hi gaire per a trobar-ne aquest exemple: *Llàstima! —feu en Gil Fobx. I això que era una bona peça!* (dit d'un magnífic lluç servit a taula que gairebé no tasta ningú).